

Sygn. akt II Ka 353/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013r

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSO Anna Łaszczych

Sędziowie: SO Ryszard Warda (spr.)

SO Jerzy Pałka

Protokolant: Marlena Achcińska

przy udziale Prokuratora Prok. Okr.: Adama Kolbusa

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013r

sprawy **Z. B.**

oskarżonego o czyn z art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 10 października 2013r, sygn. akt II K 938/13

orzeka:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w ramach zarzucanego oskarżonemu a/o czynu uznaje go za winnego tego, iż w dniu 26 lipca 2013r o godz. 15.20 w miejscowości S. gmina C., pomimo orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce w sprawie II K 827/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów na okres 4 (czterech) lat, kierował rowerem po drodze publicznej, tj. czynu z art. 244 kk i na podstawie tego przepisu skazuje oskarżonego i wymierza mu karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, a nadto uznaje go za winnego tego, że w dniu 26 lipca 2013r o godz. 15.20 w miejscowości S. gmina C., kierował rowerem po drodze publicznej znajdując się w stanie nietrzeźwości oznaczonym na poziomie: I badanie – 0,59 mg/l, II badanie – 0,68 mg/l, tj. wykroczenia z art. 87§1a kw w zw. z art. 4§1 kk i na podstawie art. 87a§1 kw skazuje obwinionego na karę aresztu w wymiarze 20 (dwudziestu) dni, na podstawie art. 87§4 kw tytułem środka karnego orzeka wobec obwinionego zakaz prowadzenia rowerów na okres 2 (dwóch) lat,

2. zwalnia oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania za obie instancje i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 353/13

UZASADNIENIE

Z. B. został oskarżony o to, że w dniu 26 lipca 2013r o godz. 15.20 w miejscowości S. gmina C., kierował rowerem po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości, to jest I – 0,59 mg/l, II – 0,68 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu przy czym czynu tego dopuścił się pomimo obowiązującego zakazu prowadzenia wszelkich

pojazdów mechanicznych i rowerów na okres 4 lat orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce w sprawie o sygn. akt II K 827/10 z dnia 27 października 2010r, to jest o czyn z art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 10 października 2013r wydanym w sprawie II K 938/13 uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu a/o czynu i za to na podstawie art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk skazał go, a na podstawie art. 244 kk w zw. z art. 11§3 kk wymierzył mu karę 9 miesięcy pozbawienia wolności. Na zasadzie art. 42§2 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia rowerów na okres 6 lat. Oskarżony został zwolniony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, które przejęto na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wskazanego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego, złożył osobiście Z. B.. Orzeczeniu temu zarzucił rażąco niewspółmierność kary poprzez niezastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. W konkluzji apelacji skarżący wniósł o uwzględnienie jego żądania i wydanie orzeczenia o stosowanej treści.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego była o tyle zasadna, że doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku.

Wskutek zmiany przepisów prawa karnego materialnego w toku postępowania międzyinstancyjnego utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku w dotychczasowym kształcie byłoby rażąco niesprawiedliwe (art. 440 kpk). Sąd Odwoławczy ma obowiązek – rozpoznając wniesioną od wyroku Sądu I instancji apelację – zbadać jej zasadność w granicach tego środka odwoławczego, ale również z urzędu niezależnie od niego – w celu stwierdzenia, czy nie zaistniała rażąca niesprawiedliwość zaskarżonego orzeczenia. Z tego względu zaszła konieczność dostosowania wyroku Sądu Rejonowego do aktualnie obowiązujących przepisów zgodnie z regułami prawa materialnego intertemporalnego określonymi w art. 4§1 kk.

Wyrokiem z dnia 10 października 2013r Z. B. został uznany za winnego popełnienia w dniu 26 lipca 2013r przestępstwa art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk. Ustawą z dnia 27 września 2013r o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013r, poz. 1247) uległy zmianie przepisy karne określające znamiona przestępstwa z art. 178a§2 kk.

Powyższy akt prawny oprócz przepisów zmieniających zawiera także przepisy przejściowe, określające między innymi datę jego wejścia w życie (art. 56 ustawy zmieniającej). Przepis ten ma istotne znaczenie z punktu widzenia niniejszej sprawy z uwagi na to, że przewiduje datę uzyskania mocy obowiązującej przepisów stanowiących podstawę skazania Z. B.. Zgodnie z dyspozycją art. 56 pkt. 1 ustawy zmieniającej przepisy między innymi art. 12 pkt. 3 i art. 2 pkt. 3 te same ustawy wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, a więc w dniu 9 listopada 2013r. Z tym dniem doszło do modyfikacji penalizacji przestępstwa z art. 178a§2 kk przewidującego odpowiedzialność karną za prowadzenie w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu innego pojazdu niż pojazd mechaniczny. Przepis opisujący znamiona tego czynu został przeniesiony z kodeksu karnego do kodeksu wykroczeń.

Sytuacja, w której w okresie dzielącym czas popełnienia czynu zabronionego od momentu wyrokowania (także w postępowaniu odwoławczym) w przedmiocie odpowiedzialności karnej za ten czyn, następuje zmiana przepisów regulujących zasady tej odpowiedzialności, obliuguje do szczególnie wnikliwego przeanalizowania konsekwencji, jakie wynikają z modyfikacji stanu prawnego i wpływu tych modyfikacji na treść orzeczenia. Zasadnicze znaczenia ma wówczas dyrektywa wynikająca z treści art. 4§1 kk, która nakazuje porównanie unormowań obowiązujących w czasie, gdy następuje rozstrzygnięcie sprawy, z regulacją obowiązującą poprzednio.

Zestawienie stanów prawnych obowiązujących w chwili popełnienia czynu zabronionego oraz w chwili wyrokowania w przedmiotowej sprawie nie pozostawia wątpliwości, iż przepisy aktualnie obowiązujące są względniejsze dla Z. B.. Zachowanie polegające na prowadzeniu roweru po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości stanowi wykroczenie, a

nie jak było dotychczas przestępstwo. Implikuje to cały szereg odmienności, poczynając od rodzaju i wysokości sankcji karnych przewidzianych przez ustawodawcę, a skończywszy na długości okresów przedawnienia i zatarcia skazania.

W świetle niekwestionowanych ustaleń faktycznych bezsporne jest, że działanie oskarżonego opisane w akcie oskarżenia stanowi jeden czyn wyczerpujący znamiona zarówno wykroczenia, o czym była mowa powyżej oraz znamiona przestępstwa z art. 244 kk. Żaden jednak z przepisów kodeksu karnego, jak też żaden przepis kodeksu wykroczeń nie zezwala na przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji prawnej czynu, który jednocześnie wyczerpuje znamiona przestępstwa i wykroczenia. W realiach przedmiotowej sprawy mamy do czynienia z sytuacją, w której jeden czyn sprawcy wyczerpuje jednocześnie znamiona określone w dwóch przepisach zawartych w kodeksie karnym i w kodeksie wykroczeń, przy czym wykluczyć należy pozorny zbieg przepisów tych ustaw. W konsekwencji czyn Z. B. kwalifikować należy na podstawie art. 10 kw odrębnie z przepisu określającego przestępstwo i odrębnie z przepisu określającego wykroczenie, jak również odrębnie określić kary jednostkowe.

Skoro zaskarżonym wyrokiem wymierzono już oskarżonemu za czyn z art. 244 kk i art. 178a§2 kk karę, a kara ta nie była skarżona przez oskarżonego, jak też oskarżyciela publicznego, pozostawało jedynie w jej oparciu wymierzyć oddzielnie kary za czyn z art. 244 kk i art. 87§1a kw oraz uwzględnić konsekwencje wynikające z modyfikacji penalizacji. W obecnym kształcie zachowanie oskarżonego nie ma już tak dużego negatywnego ładunku społecznego. Naruszenie zakazu sądowego jest kwalifikowane z art. 244 kk, natomiast prowadzenie roweru w stanie nietrzeźwości z art. 87§1a kw, a nie jak dotychczas z art. 178a§2 kk. W związku z tym zasadnym było obniżenie wymiaru kary za pierwszy czyn i orzeczenie kary 7 miesięcy pozbawienia wolności. Z kolei za drugi czyn Sąd uznał, że adekwatna będzie kara 20 dni aresztu. Z. B. nie po raz pierwszy wszedł w konflikt z prawem, był on już karany zarówno za prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu, jak i naruszenie zakazów sądowych. Warto zauważyć, iż z uwagi na treść art. 10§1 kw kara aresztu nie podlega efektywnemu wykonaniu.

W przekonaniu Sądu zaszła również potrzeba orzeczenia wobec Z. B. zakazu prowadzenia rowerów na okres 2 lat. Korzystając z dyspozycji art. 87§4 kw i określając wymiar orzeczonego środka karnego kierowano się przede wszystkim zapewnieniem bezpieczeństwa w ruchu lądowym po drogach publicznych.

Przechodząc zaś do rozważenia zarzutu sformułowanego w apelacji trzeba stwierdzić, iż Sąd I instancji trafnie nie zastosował wobec oskarżonego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary. Tożsame argumenty legły u podstaw niniejszego rozstrzygnięcia. Pomimo złagodzenia wymiaru kary, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do warunkowego zawieszenia jej wykonania. Oskarżony Z. B. swoim dotychczasowym zachowaniem dowiódł, iż nagminnie nie respektuje obowiązujących zasad porządku prawnego i wykazuje szczególny upór w ich łamaniu. Dotychczas stosowane kary o charakterze wolnościowym nie przyniosły żadnej poprawy w jego zachowaniu, cele stawiane przed karą nie zostały w żaden sposób osiągnięte. Wobec tego nie jest on osobą pozytywnie rokującą na przyszłość.

Z powyższych względów, orzekając na podstawie art. 440 kpk, Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok.

W sytuacji osobistej i majątkowej oskarżonego uzasadnione było zwolnienie go od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania za obie instancje. Koszty te przejęto na rachunek Skarbu Państwa.